

ΛΙΜΑΝΙ

(Σκίτσο του κ. Γερ. Γρηγορή)

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΕΤΡ ΜΑΚ ΜΑΙΓ'ΡΛΥ

ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΚΑΡΑΒΑΝΙΩΝ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ...

Στο πράσινο σαλόνι της λαίδης Φούξμαν με τους κρυστάλλινους πολυελαίους και τα τροπικά φυλλόδενδρα, ο σέρ Χάρρυ Ρώσσελ μιλούσε παράμερα με τη λαίδη Φλόρανς Μίτσελ που έπαιζε μ' ένα μεγάλο τριαντάφυλλο, αγγίζοντας κάθε τόσο στα κόκκινα χείλη της τα κάτασπρα και μεθυστικά πέταλά του.

—Ο έρωτας! Τί άπατηλός αντικατοπτρισμός! της έλεγε με την κουρασμένη και σαγηνευτική φωνή του ο σέρ Ρώσσελ. Άγαπητή μου φίλη, δεν θα μπορέσετε να με κάνετε να πιστέψω στον έρωτα... Είμαι ένα θύμα του, ένα τραγικό θύμα του...

—Τί ρομαντικός πού είσαστε, Χάρρυ! του είπε ειρωνικά η λαίδη Μίτσελ. Δεν περίμενα ποτέ ότι έσεις, πού έχετε γυρίσει όλον τον κόσμο. Θα είχατε τόσο αισθηματική καρδιά... Μά ο έρωτας, φίλε μου, είναι ή χαρά, το γέλιο, ή ευτυχία!...

—Όχι πάντα, αγαπητή μου Φλόρανς! της απάντησε με πίκρα ο σέρ Ρώσσελ. Τί να σας πω ;.. Θέλετε ν' ακούσετε τον τελευταίο έρωτα της ζωής μου ;..

Τα ματιά της λαίδης Μίτσελ έλαμψαν πιο ζωηρά από μια τρελλή περιέργεια.

—Τί ωμορφη περιπέτεια πού θάναι, Χάρρυ! έκανε με μια παιδική χαρά.

—Ωμορφη ;.. "Ισως... για μια θελκτική κυρία πού την άκούει μια νύχτα στην ήσυχη γωνιά ενός κοσμικού σαλονιού... Μά για τον άνθρωπο πού την έζησε, είναι μια πραγματική τραγωδία...

Άγαπητή μου Φλόρανς, δεν μπορείτε να φαντασθήτε πόσο τρομερά είναι ή έρημος, εκεί κάτω, στις χώρες του Νότου.

Σ' αυτά τα μακρυνά μέρη, όταν σηκώνονται ή θύλλες της άμμου, ή έρημος μεταβάλλεται σε μια τρομαχτική Κόλασι. Ο κόσμος μας, με τις ωμορφιές του και τις διασκεδάσεις του, φαίνεται σαν ένα γοητευτικό όνειρο σ' αυτόν πού ξεψυχάει από τη δίψα... Η ζωή ενός ανθρώπινου πλάσματος εκεί κάτω στις άπελπιστικές έρημιές, είναι ένα φτωχό κι άσήμαντο πραγματάκι στα σκληρά χέρια της μοίρας...

Φαντασθήτε τώρα τον ύποφαινόμενο εκεί κάτω, μέσα σε μια Άραβική τέντα, στημένη πάνω στην άμμο πού σηκώνεται κάθε τόσο σε πυκνά σύννεφα από τον άέρα της έρήμου. Και φαντασθήτε άκόμα ότι βρίσκεται μαζί του μια γυναίκα, μια πεντάμορφη μελαψή γυναικοῦλα, με κάτασπρα πέπλα, πού την άπάντησε κάπου, στο τέλος κάποιου μακρυνού ταξιδιού του.

Ναί... Μια μικρούλα συντρόφισσα στην έρημιά, μια γλυκειά γυναίκα πού τον μεθάει με τα τρυφερά χάδια της και πού έ-

χει πάντα γι' αυτόν ένα καλό λόγο, ένα φιλή, ένα χαμόγελο...

"Ε, λοιπόν! Για το φίλο σας πού είναι χαμένος μέσα στην έρημο, μακριά από τους δρόμους των καραβανιών, μακριά από τις πράσινες όάσεις με τα δροσιτικά νερά, αυτή ή χαριτωμένη γυναικοῦλα δεν είναι ή πιο μεγάλη ευτυχία της ζωής του.

Ο έρωτας, Φλόρανς, εκεί κάτω, δεν μοιάζει διόλου με τον έρωτα των σαλονιών μας : μια γυναίκα πού πάει μαζί μ' έναν άνδρα, του χαρίζει την ψυχή της και τον λατρεύει, γιατί είναι τ' όνειρό της, ή μοναδική της αγάπη, ο κύριος κι ο Θεός της! Εκτός αν δεν άπαντήσουν τον Διάβολο, κρυμμένο πίσω από μια φοινικιά, έτοιμο να τους στήσει την αιώνια παγίδα του...

Εκείνο τον καιρό διέσχιζα τη Νιγηρία μαζί μ' έναν Σκωτσέζο σύντροφό μου, τον Γουώλτερ Λέττλεμαν. Όταν το καράβι έκανε σκάλα στην Καζαμπλάνκα, βγήκα έξω για να κάνω ένα γύρο στην πόλι. Ο φίλος μου, αδιόρθωτος όπως πάντα, είχε μείνει στην καμπίνα μας, γιατί είχε άδειάσει μια μπουτίλια κονιάκ και δεν μπορούσε να σταθή στα πόδια του.

"Υστερ' από μια ώρα λοιπόν είχα χαθή μέσα σ' ένα λαθύρινοθο από ρυπαρούς και στενούς δρομίσκους, μισοσκότεινους, όταν άξαφνα κάποιος μ' έπιασε από το χέρι. Γύρισα άπότομα το κεφάλι μου κι είδα τότε δίπλα μου έναν ίθαγενή τυλιγμένο σ' ένα κουρελιασμένο μπουρνούζι. Ο άγνωστος μου είπε κάτι στη γλώσσα του πού δεν την καταλάβαινα και μου έκανε νόημα να τον άκολουθήσω.

—Τί θέλεις ; τον ρώτησα θυμωμένος.

Ο ίθαγενής, όταν άκουσε να του μιλω στη γλώσσα μου, χαμογέλασε λαμποκοπώντας από την ευχαρίστησι.

—Ελα, έχω μια πεντάμορφη γυναίκα, μου είπε, μασώντας μερικές Άγγλικές λέξεις... Μπορείς να την αγοράσεις με μερικές τούρκικες λίρες...

Βλέπετε, Φλόρανς ; Είχα σκοντάψει πάνω στην... ωμορφη περιπέτεια! Άκολούθησα λοιπόν σκανδαλισμένος εκείνο τον μυστηριώδη άνθρωπο, ο οποίος μ' έμπασε σε λίγο μέσα σ' ένα παλιό και σκοτεινό σπιτάκι, πένθιμο σαν τάφος.

—Νά ή γυναίκα... μου είπε άμέσως και μου έδειξε ένα σωρό κουρελιών πάνω σε μια ψάθα.

Κι' άλήθεια, εκείνα τα κουρέλια μισόκρυβαν το σώμα μιας

γυναίκας πού κοιμότανε. Ο ίθαγενής τ' άπαράμερισε με το πόδι του και τότε, όπως στα παραμύθια της Άνατολής, παρουσιάστηκε μπροστά μου μια μελαψή νέα, πού δεν είχε πάνω στο σώμα της,

παρά μονάχα τὰ χάλκινα βραχιόλια της.

Δέν ήταν πεντάμορφη: ήταν άπλως όμορφη. Μά πιά πολύ από τήν όμορφιά της μέ συγκίνησε ή δυστυχία της. Τί άξία είχαν τά λεφτά μου μπροστά σ' έκείνο τόν ανθρώπινο πόνο: Καί τήν άγόρασα. Τήν άγόρασα, Φλόρα, όπως άγοράζουμε ένα όμορφο πουλί, από ένα πλανόδιον πωλητή, για νά τ' άφήσουμε να πετάξει έλευθερό στον άέρα...

Μόλις βγήκαμε λοιπόν από τό σπίτι τού έμπορού, τής είπα ότι ήταν έλεύθερη, ότι δέν ήταν πιά σκλάβος κανενός κι ότι μπορούσε νά φύγει και νά πάη όπου ήθελε. Έκείνη μέ κότταξε μέ δυό μάτια θαμπα από τά δάκρυα και μου έδωσε νά καταλάβω μέ μισόλογα και μέ νοήματα ότι ήθελε νά μέ ακολουθήσει... Καί μ' άκολούθησε ως τό καράβι, σάν μιά σκιά.

Όταν τήν είδε τώρα ο φίλος μου Γουώλτερ άρχισε νά γελάει σάν τρελλός και μου είπε ότι θά έκανα καλύτερα αν άγόραζα μ' έκείνα τά λεφτά, μιά κάσση μέ μπουτίλλιες κοινά!...

Όπως νά είχε δίκιο ο φίλος μου. "Όταν τή κανείς μιά μπουτίλλα κοινά, μπορεί έπειτα να τήν πετάξει στη θάλασσα από τή γέφυρα... Μά μιά γυναίκα δέν μπορείς νά τή ρίξεις στα σκουλόψαρα.

Τήν κράτησα λοιπόν μαζί μου και δέν ξέρω πώς τήν άγίασχα μ' έναν πασόφορο έρωτα. Καθόταν μέρες ολόκληρες κοντά μου, καταγής, δίχως νά μιλή, άκίνητη σάν άγαλμα. Τής είχα άγοράσει όμορφα μεταξωτά και πολλά άλλα άσημένα βραχιόλια πού έκαναν έναν παράξενο θόρυβο όταν περπατούσε.

Η Άισά, όπως τήν έλεγαν, μέ προσέχε σάν μητέρα, σάν άδελφή και σάν τρυφερή φίλη. Μου έτοιμάζε τό τσάι, μου έσκόνιζε τά ρούχα, μου έκανε άέρα στο πρόσωπό μου μέ μιά βεντάγια όταν κοιμόμουν και μέ φιλούσε δειλά, στα χείλη, για νά μ' ή ξυπνήσει...

Ο φίλος μου Γουώλτερ τής φερνόταν μέ σκληρότητα και πολλές φορές είχα, άναγκαστή νά τού κάνω παράπονα. Μά ο Γουώλτερ ήταν άδιόρθωτος...

Καταλαβαίνεις τώρα, άγαπητή μου Φλόρα... Έκει κάτω στους δρόμους τών καραβανιών τού Νότου, ένα βράδυ κάταυρο από τό φως τού φεγγαριού, τήν πήρα στην άγκαλιά μου και τή φίλησα ταυφερά πολλές φορές στό φιληδόνα χείλη της.

Η Άισά ήταν για μένα ή πιό γλυκεία γυναίκα πού γνώρισα στη ζωή μου. Μόνο έκείνοι πού έζησαν εκεί κάτω, στις έρημιές τού Νότου, μπορούν νά καταλάβουν σ' άλήθεια τί είναι ό έρωτας...

Μά, όπως όλα τά πράγματα τού κόσμου είναι άπατηλά και ψεύτικα, έτσι κι αυτός ό φλογέρος και παράφορος έρωας τής έρημου μοιάζει μ' έναν άρπαστο άντικατοπτρισμό.

Μιά νύχτα, οί άνθρωποι τού καραβανιού μας, προδότες όπως όλοι οί Ιθαγενείς, μάς παράτησαν μόνους, παίρνοντας μαζί τους τά τρόφιμα και τά λεφτά μας.

Ο Γουώλτερ, ή Άισά κι' εγώ βρεθήκαμε άξασα αλομόναχοι μέσα στην έρημο, μέ δυό καμήλες και μέ λίγο νερό σ' ένα σάκι.

Ο έρωας, ό όμορφος έρωας μας, χάθηκε τότε όπως έκείνος ό γολαθός καντός πού θυαίνει όπως λένε τά παραμύθια τής Άνατολής, μόλις άνοιχτή ένας μαγικός άμφορέας.

Έγώ, έκείνες τίς μέρες, είχα άρρωστήσει κι' έλυωνα από τόν πυρετό. Η στερήσεις μέ είχαν καταστήσει ζωντανό πτώμα. Δέν μπορούσα πιά νά ταξιδεύω πάνω στην καμήλα και κοιτόμουν διαρκώς κάτω από τήν τέντα, μαρτυρώντας από τή δίψα και τόν πυρετό.

Η Άισά τώρα μέ είχε ξεχάσει. Βρισκόταν πάντα μέ τόν Γουώλτερ κι' είχε μαζί του παράξενα κουρουμιλήτά πού μέ

ΕΝ' ΑΓΓΛΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ

ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΘΕΟΥ

Μιά μέρα ο Έπίσκοπος τού Καντόντμπερυ είχε θυγή περίπατο στα περίχωρα τής πόλεως. Στο δρόμο του είδε καθιμένο στον ίσκιον ενός δένδρου έναν ιππότη, ό οποίος είχε άπλωμένο μπροστά του ένα σάκι κι' έπαίξε. Ο Έπίσκοπος τόν πλησίασε και τόν ρώτησε μέ άπορία:

—Τέκνον μου, μόνος σου παίζεις σάκι;
—Όχι, Σεβασμιώτατε, δέν παίζω μόνος. Πώς μπορεί κανείς νά παίξει μόνος σάκι;
—Μά δέν βλέπω άλλον κανένα... Μέ ποιόν λοιπόν παίζεις;
—Σεβασμιώτατε, παίζω σάκι μέ τόν καλό Θεό.
—Μέ τό Θεό;
—Μάλιστα, Σεβασμιώτατε... Μά μέ συγχωρείτε. Είναι ή σειρά μου νά κινήσω τά πόνια μου... Νά, έπαίξα... Τώρα είναι ή σειρά τού Παναγάθου Θεού νά παίξει. Σταθήτε... Όρίστε, ό καλός Θεός παίζει έτσι... Μοιάζει μάλιστα... Έχασα και πρέπει νά πληρώσω...

—Σέ ποιόν;

—Στόν καλό Θεό, ό οποίος στέλνει πάντα κανότιον δικό του για νά πάρη τά κερδισμένα και νά τά μοιράσει στους φτωχούς. Νά, τώρα έστειλε ό Θεός έσας. Πάρτε λοιπόν τίς πέντε λίρες πού παίζαμε για λογαριασμό τού καλού Θεού και δώστε τες έλεημοσύνη στους φτωχούς.

Καί ό ιππότης, βγάζοντας από τήν τσέπη του πέντε λίρες, τίς έδωσε στον Έπίσκοπο.

Όύτερ' από μερικές ημέρες, ό Έπίσκοπος έξανapéσαε από τό ίδιο μέρος.

Βρήκε πάλι τόν ιππότη μέ τό σάκι μπροστά του.

—Λοιπόν, τέκνον μου, τόν ρώτησε, πώς πάει τό σάκι; Σέ κερδίζει πάντα ό καλός Θεός;

—Σεβασμιώτατε, μ' έχει ταραξει αυτές τίς ημέρες. Είχα φοβερή γκίνα. Κι' έτσι για νά ρεθάρω, έδυνάμωσα τό παιγνίδι. Ξέρετε, σ' αυτήν έδω τήν πατίδα παίζουμε ακατό λίρες. Καί μου φαίνεται πως θά κερδίσω. Σταθήτε, είναι ή σειρά μου νά παίζω... Νά! Ο καλός Θεός έχασε! Κερδίζω τίς έκατό λίρες...

—Και πώς θά πληρώσω για λογαριασμό τού καλού Θεού;

—Έκείνος πού εισέπραξε και τό κέρδος, Σεβασμιώτατε. Τήν άλλη φορά ό καλός Θεός σάς έστειλε και εισπράξατε τίς πέντε λίρες πού έκέρδισε. Γώρα σάς στέλνει νά πληρώσετε τίς έκατό λίρες πού έχασε...

—Μά...

—Σεβασμιώτατε, είπε τότε ό ιππότης, τραβώντας άπειλητικά τό σπαθί του, πληρώστε μέ τό καλό, γιατί τό δίκιο μου είναι νά παίρνω μέ τό σπαθί μου...

Ο Έπίσκοπος βλέποντας τή σπάθα τού ιππότη, έπληρώσε τίς έκατό λίρες και όρκίστηκε νά μ'ήν ανακατευθ'ή πιά στα ιπτάρεσσα τού καλού Θεού...

Τρελλός, μά αλλοίμονο ό πυρετός μέ κάρφωνε στο κρεβάτι μου.

Μιά παράξενη φωνή καμήλας μ' έκανε ύστερα, τή νύχτα, νά σφυρώ ως τό άνοιγμα τής τένας. Κότταξα τριγύρω μου οσπασμένος και είδα τότε ότι ήμουν αλομόναχος: Ο Γουώλτερ κι' ή Άισά μ' είχαν εγκαταλείψει.

Τήν άλλη μέρα, ένα καραβάνι έμπόρων μέ βρήκε κισοπεθαμένο πάνω στην άμμο και μ' έσωσε...

—Κι' ή Άισά; ρώτησε μέ μισόθυση φωνή ή λαίδη Μίσελ.

—Δέν τήν έναίσεια πια... Ούτε και τόν Γουώλτερ... τής άπάντησε μέ πικρά στο χείλι ό σερ Χάρρυ Ράσελ.

Η λαίδη Μίσελ τότε, ίσως από τήν συγκίνησή της,

ίσως πάλι από μιά άσυναίσθητη κίνηση, άδωσε νευρικά τό άσπρο τριαντάφυλλο πού κρατούσε στα χέρια της και δέν έξαναιμωσε από τότε για έρωτα στον άτυχό και πομένο φίλο της.

PETER M. MAI-PAY

Τήν άγόρασα, όπως άγοράζουμε ένα όμορφο πουλί...

Δέν ξέρω τότε τί έκανα από τόν σκληρό πόνο πού μου έξοκίζε τήν καρδιά. Άρχισα νά φωνάζω σάν

